



Inbreng NOC*NSF – Wetgevingsoverleg Sport, 12 februari 2024

Sport is belangrijk voor een sterk en vitaal Nederland. Sport maakt ons fysiek en mentaal gezond en laat zorgkosten dalen. Het brengt ons samen en maakt ons trots op de prestaties van onze (top)sporters. Belangrijker dan ooit in een samenleving waar niet iedereen gelijke kansen heeft en verschillen steeds groter worden. En waar onze leefomgeving en gezondheid steeds meer onder druk staan. Namens sportend Nederland roepen wij de politiek op: Kom in beweging en zet de kracht van sport in voor een sterker Nederland! Sport gaat niet vanzelf. Zorg dat sport betaalbaar en toegankelijk blijft voor alle Nederlanders. Zowel op de sportclub als in de openbare ruimte. Zorg dat vrijwilligers niet verdrinken in een moeras van regelgeving en zorg dat heel Nederland kan blijven genieten van aansprekende topsportprestaties.

Houd sport betaalbaar en toegankelijk

Alleen al door de hoge energierekening en de steeds maar stijgende kosten voor bouw en onderhoud van sportaccommodaties staat de betaalbaarheid onder druk. Wij zijn blij met de vernieuwing van de BOSA en de SPUK-regelingen die sportaanbieders ondersteunen bij investeringen in hun accommodaties voor amateursport. Wij maken ons echter zorgen over het beschikbare budget. In 2023 is de BOSA voortijdig uitgeput en is een deel van de aanvragen doorgeschoven naar 2024. Doordat het subsidiepercentage voor investeringen in energiebesparing en toegankelijkheid is verhoogd vrezen wij dat het budget voor 2024 bij lange na niet voldoende gaat zijn. **Wij roepen dan ook op het budget voor de BOSA structureel te verhogen.**

Investeer in de kracht van onze sportclubs

Natuurlijk kunnen we de kracht en het plezier van sport inzetten om mensen weer aan het bewegen te krijgen. We zijn tenslotte met veel: 77 sportbonden en meer dan 20.000 verenigingen. Er is in Nederland een unieke sportinfrastructuur waar andere landen jaloers op zijn. De sport kan ook veel zelf. Maar er komt ook steeds meer op de sport af. Sportclubs en –verenigingen staan onder druk. De maatschappelijke uitdagingen waar ook verenigingen mee te maken krijgen nemen toe. De regelgeving wordt complexer. En vrijwilligers mobiliseren wordt steeds lastiger. Investeer daarom in de kracht van sportclubs door aantrekkelijke banen. Willen we blijven gebruikmaken van de maatschappelijke kracht van sport, dan moeten we inzetten op verdere professionalisering van de sector. Dat betekent meer betaalde krachten en het opleiden van vrijwilligers. Dit maakt clubs toekomstbestendig, vitaal en aantrekkelijk voor vrijwilligers. **Wij roepen daarom op te investeren in meer banen in de sport, ook door slimme verbindingen te leggen met banen in het onderwijs, het sociale domein en de gezondheidszorg.**

Geef ruimte aan sport in ruimtelijk beleid

Ons land staat voor enorme opgaves op het gebied van bouw, natuur en duurzaamheid. Er moeten keuzes worden gemaakt over hoe we als maatschappij onze ruimte toekomstbestendig willen inrichten. Bij lokale keuzes wordt sport te laat of zelfs niet meegenomen. De ruimte voor sport en bewegen komt daarmee onder druk te staan. Er zijn voorbeelden van wachtrijen bij sportverenigingen, omdat er geen mensen meer lid kunnen worden vanwege te weinig velden of sporthallen. Geef daarom sport ruimte in de leefomgeving. Sport wordt bij het inrichten van de publieke ruimte of wijkgericht beleid vaker niet dan wel genoemd. Sporten en bewegen moeten

Bezoekadres

Papendallaan 60, Arnhem

Postadres

Postbus 302, 6800 AH Arnhem

Telefoon

+31 (0)26 483 44 00

Email

info@nocnsf.nl

Web

nocnsf.nl



in allerlei vormen en varianten onderdeel zijn van onze omgeving. Zodat we vlakbij huis actief worden uitgenodigd om te sporten of bewegen. Of dat nou bij een sportcomplex, in de publieke ruimte of in de natuur is. **Wij roepen daarom op sport nadrukkelijk te benoemen in alle ruimtelijke plannen, bijvoorbeeld door het ontwikkelen van een sportnorm.**

Versterk de maatschappelijke waarde van topsport

Nederland hoort bij de meest succesvolle topsportlanden van de wereld. Met veel plezier genieten vele Nederlanders van mooie topsportprestaties. De prestaties van TeamNL maken ons trots en geven een gevoel van saamhorigheid. Topsport inspireert om zelf meer te gaan sporten. Maar topsport gaat niet vanzelf. Een positieve en verantwoorde topsport- en ontwikkelcultuur en goede training- en wedstrijdprogramma's zijn van groot belang, ook Paralympisch. Erken het beroep van topsporter door de zekerheid van hun inkomenspositie te garanderen. Alleen door te blijven investeren in topsportprogramma's en topsporters, blijven zij ook in de toekomst een grote bron van inspiratie en verbinding. **Wij roepen daarom op het beroep van topsporter te erkennen en (aanvullend) te investeren in topsport- en talentontwikkeling en de zichtbaarheid van topsport.**

Politiek Den Haag, kom in beweging!

Het is niet moeilijk om de maatschappelijke waarde van sport te behouden en verder vergroten. Ik roep u op om sport niet te beperken tot één departement, maar sport actief te integreren in meerdere beleidsterreinen. Op die manier kan de sportsector een belangrijke bijdrage blijven leveren aan de maatschappelijke uitdagingen van deze tijd.



Deel II – input per onderwerp

BOSA

Op 1 januari 2019 is de stimuleringsregeling Bouw en Onderhoud Sportaccommodaties (BOSA) ingevoerd, ter compensatie van de verruiming van de sportvrijstelling (Btw). Het beschikbare budget is destijds gebaseerd op de te verwachten extra inkomsten voor het rijk aan Btw-opbrengsten door de genoemde verruiming. Inmiddels, onder meer door sterk gestegen kosten voor materiaal en arbeid, is duidelijk dat het beschikbare budget voor de BOSA niet volstaat. In 2023 is het budget voortijdig uitgeput waardoor subsidieaanvragen van sportaanbieders zijn doorgeschoven naar 2024. Hiermee wordt voortijdig al een beslag gelegd op de beschikbare middelen voor 2024 waarmee te verwachten is dat het beschikbare budget in 2024 nóg eerder zal zijn uitgeput. Kijkend naar de oorsprong en het doel van de regeling en wetend dat tegenover extra investeringen door sportaanbieders extra inkomsten uit Btw voor het rijk staan, is een verhoging van het budget gerechtvaardigd.

Wij vragen daarom aan het Rijk:

1. *Verhoog het budget van de BOSA structureel, in lijn met toezeggingen van deze en eerdere ministers.*

Verduurzaming sport

De sportsector wil graag stappen zetten in de verduurzaming. Enerzijds is er een intrinsieke motivatie dat een verduurzaming nodig is, maar anderzijds is er ook de noodzaak om vanwege energielasten te verduurzamen. Veel verenigingen zetten deze stap en de hierboven genoemde BOSA-regeling helpt daarbij. Hogere rentes en hogere bouwkosten maken het echter vaak simpelweg niet mogelijk om de investering te kunnen doen die noodzakelijk is. Ondanks dat op de langere termijn de investering zich terugverdient. Een faciliteit die zorgt dat sportverenigingen via een laagrentende lening wel de investering kunnen doen, zou hierbij helpen. Een onderzoek van Stichting Waarborgfonds Sport heeft laten zien dat een revolverend fonds van 75 miljoen de verduurzaming bij sportverenigingen kan faciliteren en versnellen. Een vergelijkbaar faciliteit zou ook kunnen worden ingezet voor het breder toegankelijk maken van de accommodaties van sportverenigingen (bijvoorbeeld rolstoelvriendelijk).

Wij vragen daarom aan het Rijk:

2. *Stel een revolverend fonds in voor de financiering van de verduurzamingsopgave van de sport.*

Investeer in de kracht van onze sportclubs

De sportsector kan veel zelf. Maar er komt steeds meer op sportclubs af. De sport kan en wil een belangrijke rol pakken bij de grote maatschappelijke uitdagingen die er zijn. Maar dan zijn er wel investeringen nodig. Door te investeren in sportclubs, investeren we in een sterke en toekomstbestendige sportsector. Een sector die een belangrijke bijdrage levert aan een beweegvaardige generatie, kansengelijkheid, gezondheid, inclusiviteit en duurzaamheid.



Wij vragen daarom aan het Rijk:

3. *Ondersteun de verdere professionalisering van sportclubs en de persoonlijke groei van vrijwilligers voor een kwalitatief, veilig en toegankelijk sportaanbod voor iedereen en voor met name ook alle jeugd.*
4. *Koppel de Human Capital Agenda's sport en bewegen met die van de gezondheidszorg, het onderwijs en de kinderopvang voor aantrekkelijke banen.*
5. *Versterk sportbonden en verenigingen op het gebied van sociale veiligheid, integriteit en pedagogiek.*

Onafhankelijk integriteitscentrum en versterken van de keten van groot belang voor integriteit en sociale veiligheid sportsector

Het oprichten en functioneren van een onafhankelijk integriteitscentrum, een initiatief van de demissionair minister waar NOC*NSF en de sportbonden nauw bij betrokken zijn, is een belangrijke en door NOC*NSF onderschreven stap om sociale veiligheid en integriteit in de sport te bevorderen. Het is van groot belang dat naast de oprichting van dit onafhankelijke centrum, de sportorganisaties versterkt worden in de uitvoering van hun taken op preventie (o.m. educatie en voorlichting) als het geven van goede opvolging met betrekking tot signalen. Het Australische model biedt waardevolle inzichten en benadrukt het belang van een allesomvattende aanpak voor integriteit in de sport. NOC*NSF is blij dat dit in het proces en de doorrekening wordt meegenomen, omdat dit cruciaal is om de gewenste verbeteringen te kunnen bereiken uit de rapportage Samen de Lat hoger leggen van AEF en ook de visie sport en integriteit van NOC*NSF. Een wettelijke grondslag voor gegevensverwerking is daarnaast voorwaardelijk voor het functioneren van het nieuwe centrum.

Geef ruimte aan sport in ruimtelijk beleid

De ruimtelijke inrichting van Nederland heeft momenteel veel aandacht. We zoeken ruimte voor woningen, natuur, landbouw, en ook energie. In de ruimtelijke puzzel die wordt gelegd zien we dat sport niet of veel te laat worden meegenomen. Terwijl we op dit moment vaak signalen krijgen dat er nu te weinig ruimte is. Dat blijkt ook de monitor Sportaccommodaties in Nederland 2023 die Mulier instituut half januari heeft gepubliceerd en de demissionair minister in de brief Verduurzaming Sportsector 15 januari 2024 aan de Kamer heeft gestuurd. Zo heeft bijvoorbeeld Eindhoven te weinig voetbalvelden, tennisbanen en rugbyvelden. En door de groei van de stad gaat dat in de toekomst nog veel meer knellen (zie dit [nieuwsbericht](#)). Dit tekort aan sportvelden en -accommodaties maakt dat niet iedereen de mogelijkheid heeft om te sporten. Sport moet dus volwaardig in de ruimtelijke plannen worden meegenomen. Het is een essentieel onderdeel om te komen tot een gezonde leefomgeving.

Dit geldt overigens niet alleen voor de ruimtelijke ontwikkelingen in de bebouwde kom. Een grotere groep sporters heeft de natuur als sportgebied. Ook hier is ruimtelijke sturing nodig om te komen tot een goede natuur in Nederland én voldoende ruimte voor buitensporten. En er is ook groep sporters die het luchtruim benut. Plannen voor het luchtruim van bijvoorbeeld Defensie, grijpen in op deze openbare ruimte.



Het derde punt dat we zien is dat regelgeving voor evenementen steeds complexer wordt. De kleine evenementen zoals een wandel- of fietstocht, enthousiast georganiseerd door vrijwilligers, worden steeds complexer om te organiseren.

Wij vragen daarom aan het Rijk:

6. *Veranker de ruimte voor sport in het ruimtelijk beleid en stimuleer een goede balans tussen sportief bewegen en andere functies zoals wonen, natuur en landbouw. Borg dit in de Nota Ruimte.*
7. *Zet in op het ontwikkelen van het instrument ruimtelijke sportnorm. Hierbij ontstaat een taakstellende norm voor ruimtelijke plannen en ontwikkelingen.*
8. *Ontzorg organisatoren van sportevenementen in vergunningverlening.*

Impact verhoging kansspelbelasting

Bij de behandeling van het Belastingplan 2024 is per amendement de kansspelbelasting met 1% verhoogd. Dit heeft een stevige impact op de afdracht uit kansspelen aan sport en goede doelen in Nederland. NOC*NSF ontvangt jaarlijks wettelijk bepaalde bestedingsvrije afdracht van de NLO welke verdeeld wordt onder de bij NOC*NSF aangesloten sportbonden en dus zo gebruikt wordt om de sportinfrastructuur in Nederland in stand te houden en te ontwikkelen. Deze verzekerde bijdrage is voor de bonden cruciaal, onder meer voor het inrichten van de ondersteuningsstructuur voor de ruim 20.000 bij een sportbond aangesloten sportverenigingen. Op het moment dat de afdracht van de NLO door verhoging van de kansspelbelasting substantieel vermindert, heeft dit direct impact op de ondersteuning van sportverenigingen in Nederland en staat daarmee mogelijk onder meer de realisatie van het Sportakkoord in de weg. Dit moet wat ons betreft voorkomen worden. Op dit moment schatten wij in dat de verhoging van de kansspelbelasting een daling van inkomsten voor NOC*NSF van €1,5 miljoen betekent. Wij roepen het kabinet dringend op deze onbedoelde nevenschade te repareren.

Versterk de maatschappelijke waarde van topsport

Nederlandse topsportevenementen strategie

Met het Coördinatie- en Informatiepunt Topsportevenementen (CIT) willen we de maatschappelijke waarde van topsportevenementen vergroten. Dit doen we door kennis te delen en partijen met elkaar in contact te brengen.

De nieuwste rapportage Topsportpodium Nederland is eind november 2023 gepresenteerd. Het rapport geeft inzicht in de verschillende internationale topsportevenementen in Nederland en hun maatschappelijke waarde. De rapportage laat de voortgang zien op de ambities uit de Nederlandse Topsportevenementen Strategie (NTS).

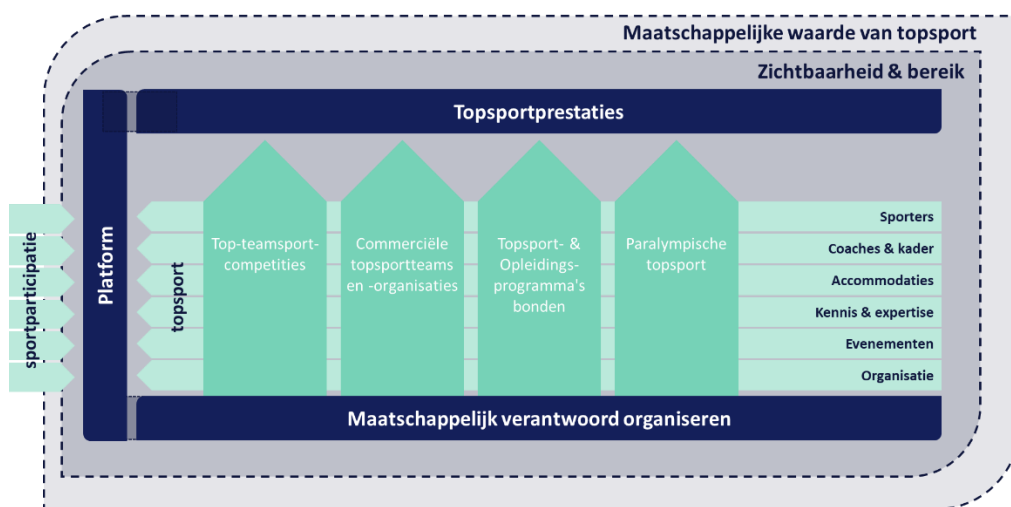
Deze rapportage wordt in januari ook namens de demissionair minister naar de Tweede Kamer gestuurd. Op 9 april 2021 heeft de minister aangegeven dat zij buitengewone topsportevenementen, waaronder het WK voetbal vrouwen in 2027, expliciet wil voorleggen aan uw Kamer. Omdat het qua aard, omvang, impact en kosten zo grootschalig is dat het maatwerk vergt. Op 8 december heeft de KNVB, samen met de Duitse en Belgische voetbalbond, een bid aan de FIFA uitgebracht om het WK voetbal vrouwen in 2027 te organiseren. De Kamer is hierover geïnformeerd door de demissionair minister op 27 november 2023. Naar verwachting zal een definitief besluit over de toewijzing door de FIFA genomen worden op haar congres in mei 2024.



Maatschappelijke waarde Topsport

Als uitwerking van Sportakkoord II hebben VWS, VSG en NOC*NSF het Strategisch kader topsport 2032 ontwikkeld. Vanuit dit kader wordt het topsportbeleid van de drie organisaties en hun achterbannen vormgegeven. NOC*NSF ontwikkelt op basis van het Strategisch kader topsport 2032 en de Sportagenda 2032 samen met haar leden een nieuwe Topsportstrategie vanaf 2025. In de nieuwe topsportstrategie worden de doelen uit het strategisch kader geconcretiseerd. Met de topsportstrategie 2025+ dragen we bij aan het vergroten van de maatschappelijke waarde van topsport in Nederland.

Strategisch kader topsport 2032



Als we aan topsport refereren waar hebben we het dan over? Een paar cijfers op een rij over TeamNL (cijfers van 2022):

- 8^e plaats relatieve medaillespiegel topsportlanden
- 109 mondiale medailles in 2022 in zomer sporten, 22 mondiale medailles in winter sporten.
- 86 publiek gefinancierde topsport en talentontwikkelingsprogramma's van 38 bonden op 5 TeamNL centra in Nederland
- 1068 topsporters en talenten met een topsport en/of talentstatus
- 135 bondscoaches, 24 assistant bondscoaches, 23 privé coaches, 13 hoofdcoaches, 8 hoofd talentcoaches, 97 talentcoaches

Topsportstrategie 2025+, een glanzend perspectief

NOC*NSF heeft de contouren van de nieuwe topsportstrategie gepresenteerd op de ledenvergadering van 20 november 2023. Het wordt geen 180 graden koerswijziging, maar wel een verbreding en verdieping van doelen:

- Onze topsporters leveren betekenisvolle, mondiale prestaties
- Onze topsporters verrijken de samenleving, ook na de topsportloopbaan
- Onze topsporters inspireren met de kracht van topsport



Vanuit deze doelen dragen we bij aan de ambitie uit de Sportagenda 2032 om bij de tien meest succesvolle topsportlanden van de wereld te horen. Dat betekent dat we willen blijven presteren, maar ook nadrukkelijk aandacht geven aan de manier **waarop** we dat bereiken en actiever beleid gaan voeren om meer Nederlanders daarmee te inspireren. Dat hebben we in drie gelijkwaardige doelstellingen ingevuld.

Onze topsporters leveren betekenisvolle, mondiale prestaties

Nederland presteert op topniveau. We zijn het grootste kleine sportland. TeamNL presteert goed, maar de toenemende internationale concurrentie vraagt dat we continue blijven ontwikkelen, innoveren om ook in de toekomst op het hoogste internationale podium te kunnen blijven presteren. Een belangrijk streven is om een breed palet aan topsportprestaties te kunnen blijven borgen in de toekomst. Door ook de route naar topsport te versterken en te onderzoeken hoe we anders georganiseerde sporten kunnen helpen bij topsport, door samenwerking tussen bonden of sporters aan te jagen of te helpen bij alles wat er rondom topsport goed geregeld moet zijn. Enerzijds om te *kunnen* komen tot de topsportprestaties. Anderzijds om deze *betekenisvol* te laten zijn, dan *moet het fundament (maatschappelijk verantwoord georganiseerde topsport) 100% op orde zijn*. Sporters en de staf daaromheen moeten ten alle tijden positief terug kunnen kijken op hun carrière. We mogen hier geen steken laten vallen, want dat doet afbreuk aan de behaalde prestaties. Ook moet er kennis en ervaring op allerhande expertisegebieden, zoals positieve topsportcultuur, tussen commerciële topsport en publiek gefinancierde topsport worden uitgewisseld.

Onze topsport verrijken de samenleving, ook na de topsportloopbaan

Topsporter is een beroep, topsporters zijn professionals. Breed opgeleid kunnen zij de tijdens hun topsportcarrière ontwikkelde cognitieve en sociale competenties ook na hun topsportloopbaan inzetten in hun nieuwe, maatschappelijke carrière. Bij dit volwaardige beroep hoort een goede inkomens- en rechtspositie. Door de huidige Stipendium-regeling kunnen topsporters met een A- of HP-status die 18 jaar of ouder zijn een maandelijkse financiële ondersteuning, gebaseerd op het minimumloon, krijgen als zij geen of onvoldoende ander inkomen hebben om te voorzien hun levensonderhoud. Dit is een mooie regeling die mede heeft bijgedragen aan de successen van de Nederlandse topsport, maar er zijn verbeteringen nodig. Omdat de meeste topsporters die gebruik kunnen maken van de huidige stipendiumregeling tijdens hun topsportcarrière, die steeds langer doorloopt maar wel een keer eindigt, nauwelijks of geen reserves op kunnen bouwen voor de transitie naar een volgende carrière na hun topsportcarrière of voor hun pensioen. En ook omdat topsporters met een Selectie-status geen gebruik kunnen maken van de Stipendiumregeling, maar alleen van een maandelijkse kostenvergoeding van € 300. Ook deze topsporters zijn professionals en verdienen een zekere mate van bestaanszekerheid. Wij willen voorkomen dat financiële afwegingen een rol spelen bij het (voortijdig) afbreken van hun sportloopbaan. NOC*NSF onderzoekt daarom op dit moment verschillende scenario's om de inkomens- en rechtspositie van topsporters op een passende en duurzame wijze te verbeteren.



Onze topsporters inspireren Nederland met de kracht van topsport

Dit is veel meer dan alleen medailles vieren. Ook topsporters die nooit goud halen, zijn inspirerend, evenals de begeleiding om hen heen. Kennis delen, brede herkenbaarheid, de weg naar het podium en dagelijkse zichtbaarheid worden steeds belangrijker omdat het doel is om de maatschappelijke waarde van topsport in zijn geheel te vergroten, door topsport regionaal op hoog niveau te beleven. Een voorbeeld hiervan is het investeren in de topteamsportcompetities, om meer aantrekkelijke wedstrijden en competities in heel Nederland te realiseren. Bovendien is dit een aanjager voor publiek-private samenwerking tussen regionale overheden en private partners. De eerste resultaten zijn veelbelovend, we hebben een beweging van 60 gemeenten/ 11 provincies, 90 clubs/ 112 teams op gang gekregen, op deze weg bouwen we voort!

Wij vragen daarom aan het Rijk:

9. *Investeer duurzaam en structureel in topsport, zowel een inflatiecorrectie als extra investeringen voor een kwaliteitsimpuls in de topsport- en talentontwikkeling zijn hard nodig willen we de top 10 positie van Team NL komende jaren behouden.¹*
10. *Erken het beroep van topsporter door de zekerheid van hun inkomenspositie te garanderen en verbeteren.*
11. *Investeer gezamenlijk met de sportsector in de zichtbaarheid van topsport en in een verantwoorde begeleiding van onze topsporters.*

Strategisch vastgoed plan en topsporttrainingsaccommodaties

In 2021 is in opdracht van de directie Sport van het ministerie van VWS, de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) en NOC*NSF, door Spoza B.V. het rapport 'Bouwen aan topsport, Ontwikkelen van topsportinfrastructuur en topsporttrainingsaccommodaties in Nederland' opgeleverd. Voor prestaties op hoog niveau zijn voldoende beschikbare accommodaties nodig van een even hoog niveau die op een duurzame en kosten efficiënte manier worden ontwikkeld, geëxploiteerd en in stand gehouden. Het rapport bevat vijf aanbevelingen, waaronder het maken van een strategische lange termijnplanning voor de (ver)bouw van sportaccommodaties die benut worden voor topsport- en opleidingsprogramma's van sportbonden die binnen het focusbeleid van NOC*NSF vallen. De definitieve versie van de Strategische Vastgoed Planning wordt door demissionair minister van Sport, Conny Helder, ingediend in het Wetgevingsoverleg in februari 2024. In dit plan wordt op nationaal niveau bekeken welke behoeften de topsportbonden hebben qua trainingsaccommodaties voor hun topsport- en opleidingsprogramma's voor de komende tien tot twintig jaar. Op basis van dit plan is toegezegd aan de Tweede Kamer om een beleidslijn vorm te geven, waarbij het Rijk financiële middelen ter beschikking stelt om de (ver)bouw van topsporttrainingsaccommodaties te stimuleren. Naast deze middelen neemt de Rijksoverheid een regisserende rol in, welke inhoudt dat het Rijk stimuleert dat vastgoedeigenaren (veelal gemeenten) en gebruikers (sportbonden in nauwe samenwerking met NOC*NSF en TeamNL centra) voor minimaal 10-12 jaar afspraken maken over accommodaties.

Door de val van het kabinet is er nog geen invulling aangegeven aan een nieuwe financieringsregeling. Deze vertraging zal voor een aantal sportbonden in 2024 en 2025 grote

¹De concurrentie op het gebied van investeringen neemt in alle topsportdisciplines toe. Zeker bij relatief nieuwe topsportdisciplines die bijdragen aan diversiteit en nieuwe topsporthelden in oranje. Ook die willen wij ondersteunen om mondiaal te strijden om medailles en de maatschappelijke waarde van topsport te vergroten.



consequenties tot gevolg hebben, omdat de (ver)bouw van de dagelijkse trainingssetting voor een optimale, veilige en verantwoorde topsportomgeving op zich laat wachten.

Wij vragen daarom aan het Rijk:

12. Maak tijdelijk hier extra financiering voor vrij te zodat de programma's niet in de knel komen omdat andere stakeholders in afwachting zijn van commitment en bijdrage van het Rijk.